

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. birželio 21 d.

Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Alės Bukaviniienės, Andžej Maciejewski ir Dalios Vasarienės (kolegijos pirmininkė),
susipažinusi su 2023 m. gegužės 31 d. paduotu atsakovės V. G. kasaciniu skundu dėl Klaipėdos apygardos teismo 2023 m. kovo 2 d. nutarties peržiūrėjimo,

n u s t a t ė:

Atsakovė V. G. padavė kasacinį skundą dėl Klaipėdos apygardos teismo 2023 m. kovo 2 d. nutarties dalies dėl bylinėjimosi išlaidų paskirstymo peržiūrėjimo. Šia nutartimi palikta nepakeista pirmosios instancijos teismo sprendimo dalis, kuria nuspręsta nepriteisti atsakovei 500 Eur bylinėjimosi išlaidų patirtų pirmosios instancijos teisme; apeliacinės instancijos teismas taip pat nepriteisė atsakovei 500 Eur bylinėjimosi išlaidų patirtų apeliaciniame teisme.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad pagrindai peržiūrėti bylą kasacine tvarka yra: 1) materialinės ar procesinės teisės normų pažeidimas, turintis esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui; 2) jeigu teismas skundžiamame sprendime (nutartyje) nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos; 3) jeigu Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktika ginčijamu teisės klausimu yra nevienoda.

Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tuo atveju, kai jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, numatytas CPK 346 straipsnyje, bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina pateikti teisinius argumentus dėl pažeistos (pažeistų) materialiosios ar proceso teisės normos (normų), ir tai, kad šis (šie) teisės pažeidimas (pažeidimai) turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Ypatingas dėmesys kasaciniame skunde turi būti teikiamas argumentams, kad šis teisės pažeidimas (pažeidimai) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią kasacinio teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuoti pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios kasacinio teismo suformuotos praktikos.

Atsakovės V. G. kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1, 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais. Pagrindžiant šių teisiųjų pagrindų egzistavimą, kasaciniame skunde būtina pateikti teisinius argumentus dėl pažeistos (pažeistų) materialiosios ar proceso teisės normą (normų), ir tai, kad šis (šie) teisės pažeidimas (pažeidimai) turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Ypatingas dėmesys kasaciniame skunde turi būti teikiamas argumentams, kad šis teisės pažeidimas (pažeidimai) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui. Taip pat kasaciniame skunde būtina pateikti teisinius argumentus, pagrindžiančius, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo kasacinio teismo praktikos, suformuotos byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į nagrinėjamos bylos faktines aplinkybes.

Atsakovės paduotame kasaciniame skunde nurodoma, kad teismai netinkamai taikė proceso teisės normas, reglamentuojančias bylinėjimosi išlaidų paskirstymą, ir šiuo klausimu nukrypo nuo kasacinio teismo praktikos, dėl to nepagrįstai nepriteisė jai 1000 Eur bylinėjimosi išlaidų už advokato pagalbą, patirtų pirmosios ir apeliacinės instancijos teisme. Teismai netinkamai įvertino šalių procesinį elgesį. Ieškovė nepagrįstai pareiškė ieškinį ir įtraukė atsakovę į procesą jau po to, kai jo buvusio sutuoktinio palikimas (lėšos) perėjimo valstybei. Ji pakeitė ieškinio dalyką, kai atsakovė atsiliepime į jį nurodė, kad neginčija lėšų priklausymo buvusiam sutuoktiniui. Atsakovė nepiktinaudžiavo procesinėmis teisėmis, todėl teismai neturėjo nukrypti nuo bendrųjų bylinėjimosi išlaidų paskirstymo taisyklių. Nepagrįsta apeliacinės instancijos teismo išvada, kad atsakovė elgėsi pasyviai ir nebendradarbiavo su ieškove iki jos kreipimosi į teismą, todėl ieškovei kilo būtinybė kreiptis į teismą. Kasacinio teismo išaiškinta, kad šalies procesinis elgesys – tai jos veiksmai (neveikimas) bylos nagrinėjimo teisme metu. Atsakovė privalėjo pateikti atsiliepimą į ieškinį ir vėliau surašyti apeliacinį skundą, dėl to jai ir atsirado išlaidos advokato pagalbai apmokėti.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, sprendžia, kad jais neformuojami tokie teisės klausimai, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad teismai netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas proceso teisės normas, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo

suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos, ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėtiems teismų procesiniams sprendimams priimti.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,
n u t a r i a :

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai

Alė Bukaviniene

Andžej Maciejewski

Dalia Vasariene